

הסילוק הגדול.

מסע מליל ראש השנה, ותקיעות עד תשליך

דרשות אדמו"ר הזקן לראש השנה. מתוך 'ליקוטי תורה':

הסילוק:

והנה תחלת בריאת העולמות הי' כשעלה ברצונו מעצמו בחסד חנם כמו שכתוב כי אמרתי עולם חסד יבנה, אבל מאז והלאה הנה המשכת רצון זה תלוי במעשה התחתונים, והנה עיקר זמן המשכת הרצון זה הוא בר"ה שבו התחדשות החיות כללי של שנה הבאה והמשכת החיות כללי של שנה שעברה הוא בבחי' הסתלקות בתחלת ליל ראש השנה, ולכן ר"ה הוא יום הדין שבו דנין את האדם על מעשיו שעברו בשנה שעברה כי להיות עוד התחדשות החיות כללי של שנה זו יש ע"ז כמה קטרוגים על האדם אם ראוי הוא לכך להיות נמשך ע"י רצון העליון ב"ה בגילוי מלכותו ית' מפני כמה פריקת עול שיש שאינם מקבלים עליהם תמיד עול מלכות שמים באהבה וברצון כ"א לפרקים ועתים מזומנים שזוכר את ממה"מ הקב"ה משא"כ כל היום פונה למחשבתו כל אחד ואחד לפום מאי דידיע בנפשיה

ג. והנה גילוי בחינה זו ורצון זה הוא מתגלה בר"ה שהוא בחי' ראש וגלגלתא דחפיא על מוחא שהוא למעלה מעלה ממשכן חכמה בינה ודעת וגם בעשרת ימי תשובה שבכל עשי"ת אומרים המזמור ממעמקים קראתיך, ולכן תקעו בחדש שופר פי' תקעו תקיעה הוא קול פשוט היוצא מהבל הלב מפנימיותו והוא בחי' צעקת הלב היוצאת מפנימית הלב שלמעלה מעלה מהחכמה שא"א להוציא בשפתיו בדבור, שהדבור נמשך מבחי' חכמה כמ"ש ה' בחכמה יסד ארץ, ועל זה נאמר שמעה בקולי פי' בקולי מה שבתוך קולי דהיינו תוכיותו ופנימיותו שהוא בחי' פנימיות הלב משא"כ הקול עצמו נמשך מחיצוניות הלב שלמטה מן החכמה ודעת, וזהו בחדש פירוש חדוש העולמות מאין ליש המתחדשים בכל ר"ה בדבר ה' ורוח פיו ית' הוא ע"י תקיעה שהיא המשכת פנימיות עונג ורצון העליון ב"ה שלמעלה מעלה מבחי' החכמה המתגלה בבחי' שופר שהוא ענין שפרו מעשיכם בחי' שפרה שמשפרת את הולד דהיינו שבחי' ענג העליון ורצון העליון שלמעלה מסדר ההשתלשלות יהיה בבחי' גילוי להיות גילוי מלכותו ית' למטה, וזהו עלה אלקים בתרועה הוי' בקול שופר פי' שהתעלות אלקים מלמטה למעלה יהיה בתרועה בבחינת חיבה וריעות, והמשכת הוי' מלמעלה למטה יהיה בקול שופר בבחינת ענג העליון להמשיך תרועת מלך בו שיהיה נמשך עלינו ענג וחיבה וריעות של מלכותו ית', ואזי כתיב ויהי בישורון מלך כו' יחד שבטי ישראל שבטי מלשון ענפים כלומר שאפילו בחינת ענפים מתפרדים יהיו יחד בחינת יחוד עליון להיות יחד לבבינו.

אך הנה ר"ה הוא יום הדין שדנין את האדם על מעשיו משנה שעברה כי להיות ענג ורצון העליון בגילוי מלכותו צריך לפשפש על מה יחול הענג ובמה יתענג בגילוי מלכותו אם הי' פריקת עול מלכותו ית' ע"ז יש כמה מניעות וכמה קטרוגים כו', ולזה הם עשי"ת להיות בבחי' ממעמקים לעורר רצון העליון וענג העליון בל יהא מונע כו'. ועשרה ימים אלו הם כנגד עשר כחות הנפש שהם שכל ומדות כו' (ועמ"ש מזה סד"ה ולא אבה הוי' אלקיך לשמוע אל בלעם וסד"ה כי ביום הזה יכפר):

מחבואים:

הנה כתיב בן חכם ישמח אב. פי' עד"מ אב שרוצה להבין חכמת בנו אזי מסתיר א"ע ממנו בכדי לידע ולהכיר חכמת הבן שיבין שההסתר וההעלם הזה אינו אלא בכדי שיבקשו הבן וימצאו ואז תגדל השמחה באביו בשביל חכמת בנו והכרתו בזה כי יחפשו בחפש מחופש לרדוף אחריו. כך הנה כתיב בכסה ליום חגיגו שמסתיר ומכסה א"ע בר"ה בשביל שתגדל השמחה במועד חג הסוכות. וביאור הענין הזה כי הנה ר"ה הוא יום הדין ומשפט לאלהי יעקב שמראה א"ע כאלו מסתלק השראתו ואינו רוצה כ"א להיות דין ומשפט על אלהותו ית' איך לשכון ביעקב ומדקדקין על כל מעשי האדם להביא במשפט כל המשכות אלהותו שהמשיך כל אחד ואחד על נפשו לפי בחי' מדרגתו בשנה העבר' וכל מה שימשיך עליו עוד על להבא בשנה זוואם הוא ראוי לכך והרי הוא כאלו מסתיר א"ע ממנו כו' אבל ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא כתיב

בפ' וילך שבחז"ל ההסתר וההעלם בזה אינו בבחי' הסתר והעלם אמיתי על צד עצם ההעלם לומר שהוא תכלית כוונת המכוון ח"ו להיות כמו רוגז אמיתי ח"ו. אלא שכדי שיבקש פניו ולהתגלות גילוי אלקות יח' בחג הסוכות עשה כן שיהא שמחתנו שתתגדל השמחה בהתגלות מההעלם אל הגילוי. וזהו ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא דהיינו בחי' ועבד הלוי הוא שהוא בחינת יין המשמח אלקים ואנשים כמ"ש במ"א. ולכן אנו מבקשים פניו בכל התפלות ותחנונים שמראש השנה ועד יו"כ במלכות זכרונות ושופרות וצועקים מלך מלך להמשיך מלכותו עלינו מראש השנה ועד יו"כ פ דהיינו התגלות רצונו כמ"ש יאר ה' פניו אליך שהוא עד"מ כמו כאשר יחטא איש לאיש הרי הוא ברוגז עמו וכאשר הו מבקש פניו מוחל לו ומעביר ממנו פניו של זעם ומראה לו פנים של אהבה ורצון להגלות לו אהבתו כך השי"ת מוחל עוונות עמו ומעביר מהם הפנים של הרוגז וההסתר בהגלות נגלות עליהם אור פניו כמ"ש יאר ה' פניו אליך עד שבחג הסוכות נגלה כבוד ה' מההעלם אל הגילוי ולכן הוא זמן שמחתנו וז"ש ישא ה' פניו אליך. ישא מלשון הסתלקות ונשיאות פניו למעלה כלומר שמסלק ע צמו כב יכול ממנו ומתראה בפניו של רוגז ודין וכל כך למה בשביל אליך דהיינו שיומשך גילוי אלקודו ית' מההעלם אל הגילוי ואז תהיה השמחה ביתר שאת.

תשליך:

ספר מהר"ל (מנהגים) הלכות ראש השנה

אמר מהר"י סג"ל מה שנוהגין לילך בר"ה אחר סעודה אצל ימים ונהרות להשליך במצולות ים כל חטאותינו, משום דאיתא במדרש זכר לעקדה שעבר אברהם אבינו בנהר עד צוארו, ואמר הושיעה ה' כי באו מים עד נפש. והוא השטן שנעשה כמו נהר לעכב אותו מן העקדה. ומהר"י סג"ל נהג ג"כ להלוך אצל הנהרות. ואמר כשהולכין אל הנהרות ביום טוב אל יולכו עמהם שום מזון כדי לזרוק אל הדגים שבנהרות להראות להם לשמוח בהן דאית ביה חילול יום טוב. גם אם יזדמן לו גוי אצל הנהר אל יקח ממנו לחם להשליך אל הדגים משום דמוקצים הם לישראל משום דמחוסרין צידה, ואין מאכילין ביום טוב אלא לדבר הראוי לו. א"כ הנושא מזון עמו תרתי ריעותא עביד דנושא חוץ לעירוב ומאכיל את המוקצה. וכ"ש כשחל ר"ה בשבת דאין להעשות וכבר כתוב ג"כ לעיל.

תלמוד בבלי מסכת הוריות דף יב עמוד א

ת"ר: אין מושחים את המלכים אלא על המעיין, כדי שתמשך מלכותם, שנא': ויאמר המלך להם קחו עמכם את עבדי אדוניכם [וגו'] והורדתם אותו אל גיחון. אמר רבי אמי: האי מאן דבעי לידע אי מסיק שתיה אי לא, ניתלי שרגא בעשרה יומי דבין ראש השנה ליום הכפורים בביתא דלא נשיב זיקא, אי משיך נהוריה נידע דמסיק שתיה. ומאן דבעי למיעבד בעיסקא, ובעי למידע אי מצלח אי לא מצלח, לירבי תרנגולא, אי שמין ושפר מצלח. האי מאן דבעי למיפק [לאורחא], ובעי למידע אי חזר ואתי לביתא אי לא, ניקום בביתא דחברא, אי חזי בבואה דבבואה לידע דהדר ואתי לביתא. ולא מלתא היא, דלמא חלשא דעתיה ומיתרע מזליה. אמר אביי, השתא דאמרת: סימנא מילתא היא, [לעולם] יהא רגיל למיחזי בריש שתא קרא ורוביא, כרתי וסילקא ותמרי. אמר להו רב משרשיא לבריה: כי בעיתו מיעל ומיגמרי קמי רבייכו, גרסו מתניתא ועלו לקמי רבייכו, וכי יתביתו קמיה חזו לפומיה, דכתיב: והיו עיניך רואות את מוריך, וכי גרסיתו - גרסו על נהרא דמיא, דכי היכי דמשכן מיא משכן שמעתתיכו, ותיבו אקילקלי דמתא מחסיא ולא תיבו אפדני דפומבדיתא, טב גלדנא סריא [דמתא מחסיא למיכל] מכותחא דרמי כיפי. רמה קרני באלהי - רמה קרני ולא רמה פכי, דוד ושלמה שנמשחו בקרן - נמשכה מלכותן, שאול ויהוא שנמשחו בפך - לא נמשכה מלכותן.